

LINSCHOTEN – VEREENIGING

UITNODIGING

Het bestuur van de Linschoten-Vereeniging heeft het genoegen u uit te nodigen voor de presentatie van deel 112 in de reeks Werken van de Linschoten-Vereeniging: *Machtsstrijd om Malakka. De reis van VOC-admiraal Cornelis Cornelisz. Matelief naar Oost-Azië, 1605-1608.*

Het waren maatschappelijk belangrijke mannen die met de titel ‘admiraal’ de expedities leidden die de bewindhebbers van de Verenigde Oostindische Compagnie in het eerste decennium na 1602 op weg stuurden naar Azië. Ervaren mannen uit de werelden van handel, koopvaardij en oorlogsvaart. Mannen met goede contacten in de kringen van bestuurders van steden en gewesten in de Lage Landen. Mannen ook met sterke karakters, niet voor een kleintje vervaard.

Cornelis Cornelisz. Matelief behoorde tot die categorie mannen. Hij werd rond 1570 in Rotterdam geboren in een familie die actief was in handel en koopvaart en familierelaties onderhield met de stedelijke elite van de Maasstad. Matelief was een van de oprichters van de Kamer Rotterdam van de Compagnie en tot aan zijn dood in 1632 was hij bestuurder van die Kamer.

In mei 1605 vertrok Matelief als bevelhebber van een vloot van elf schepen uit de Nederlandse wateren. Zijn opdracht: de Spaans-Portugese vijand – de Tachtigjarige Oorlog woedde in alle hevigheid – in Azië zoveel mogelijk afbreuk doen en voor Nederland een plek veroveren in de lucratieve specerijenhandel vanuit de Molukken.

Matelief voerde zijn opdracht stipt uit. Hij probeerde de stad Malakka te veroveren, het belangrijke draaipunt in Portugals Aziatische handel. Hij leverde tweemaal slag met een grote Portugese vloot in de wateren bij Malakka. Hij spoedde zich naar de Molukken om de Nederlandse greep op die eilandengroep te verstevigen. Bovendien probeerde hij een opening te forceren naar China en de handel met dat land op gang te brengen.

In september 1608 was Matelief terug in Rotterdam. Een uitvoerig en spannend geschreven samenvatting van het gedurende de reis bijgehouden journaal vertelt ons vandaag over zijn successen en zijn mislukkingen. Zijn ervaringen met oorlog en handel in Oost-Azië vertaalde Matelief in een aantal uitvoerige notities. Zijn conclusies vormden de basis van het beleid dat de Compagnie in het volgende decennium in praktijk ging brengen, zijn aanbevelingen werden naar de letter uitgevoerd.

Machtsstrijd om Malakka is ingeleid en bezorgd door drs. Leo M. Akveld, meer dan vijftientig jaar als conservator en als hoofd Collecties verbonden aan het Maritiem Museum Rotterdam, en oud-voorzitter van de Linschoten-Vereeniging.

-/-

-/-

De presentatie van *Machtsstrijd om Malakka. De reis van VOC-admiraal Cornelis Cornelisz. Matelief naar Oost-Azië, 1605-1608* vindt plaats op zaterdag 16 november aanstaande in het Verolmepaviljoen van het Havenmuseum, Leuvehaven 50, Rotterdam.

U bent vanaf 14.00 uur welkom. Het officiële programma begint om 14.30 uur en bevat (onder voorbehoud van wijzigingen) de volgende onderdelen:

- 14.30 uur: Welkomstwoord door dr. Anita M.C. van Dissel, voorzitter van de Linschoten-Vereeniging
- 14.35 uur: Inleiding ‘Heeren in zaken’. Handel en openbaar bestuur in 17de-eeuws Rotterdam
- 15.00 uur: Overhandiging van het eerste exemplaar van *Machtsstrijd om Malakka. De reis van VOC-admiraal Cornelis Cornelisz. Matelief naar Oost-Azië, 1605-1608* aan mevr.dr.s. J.N. Baljeu, wethouder haven, verkeer en regionale economie van Rotterdam
- 15.15 uur: Inleiding op *Machtsstrijd om Malakka* door drs. Leo M. Akveld, voormalig hoofd Collecties Maritiem Museum Rotterdam
- 15.30 uur: Einde officiële gedeelte; uitreiking der boeken en borrel.
Tevens bestaat de gelegenheid tot bezichtiging van het Havenmuseum. Het originele manuscript van Mateliefs reis zal worden geëxposeerd in de hal van het naastgelegen Maritiem Museum Rotterdam, Leuvehaven 1.
- 16.45 uur: Einde programma

Plusleden van de Linschoten-Vereeniging kunnen tijdens de borrel na afloop van de presentatie hun exemplaar van *Machtsstrijd om Malakka* afhalen. Plusleden die niet in de gelegenheid zijn om de presentatie bij te wonen, krijgen hun exemplaar thuisgestuurd. In beide gevallen geldt dat de lidmaatschapsbijdrage over 2013 moet zijn betaald. Gewone leden ontvangen een acceptgiro, waarmee zij een exemplaar met ledenkorting kunnen bestellen.

Leden die de presentatie willen bijwonen, wordt vriendelijk verzocht zich uiterlijk 10 november aanstaande aan te melden bij de secretaris. Dat kan door inzending van de antwoordstrook op de bijgevoegde Nieuwsbrief of per e-mail (linschoten-vereeniging@xs4all.nl).

Namens het bestuur van de Linschoten-Vereeniging,

Anita van Dissel, voorzitter

Het Havenmuseum (www.havenmuseum.nl) is gevestigd aan de Leuvehaven 50, 3011 EA Rotterdam. Leden die met de auto komen, kunnen parkeren in de parkeergarage aan het Bulgerstein of op één van de parkeerplaatsen in de omgeving van de Leuvehaven. NB: het aantal parkeerplaatsen is beperkt en voor het gehele centrum geldt: betaald parkeren. Openbaar vervoer: metrostation Beurs (A,B,C en E-lijn), op vijf minuten lopen van het museum. Het Verolmepaviljoen is het eerste paviljoen, komend vanaf het metrostation. De ingang bevindt zich aan de kade.

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam
+31 (0)10 – 421 30 21
linschoten-vereeniging@xs4all.nl
www.linschoten-vereeniging.nl